

GRONINGER

Vrijdag

COURANT.

den 15 Maart.

NATIONALE MILITIE.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen ter kennis van de Lotelingen der Nationale Militie der ligting van het jaar 1833, dat de Militieraad deszelfs tweede zitting zal houden in de gewone Vergaderzaal, in het Raadhuis, op Maandag, den 1 April, en op Zaterdag, den 6 April aanstaande, telkens des voormiddags te 9 uren; dat zij, die reclameren op Broederdienst, kleine Maat of andere redenen, op Maandag, den 1 April, en de zoodanigen, die lichaamsgebreken hebben, op Zaterdag, den 6 April, voor denzelfden moeten verschijnen; terwijl hij, die geene redenen van vrijstelling heeft, niet voor den Militieraad behoefte te verschijnen; en eindelijk, dat zij zich niet op het ontvangen van een oproepings-bijlet moeten verlaten.

Groningen den 14 Maart 1833.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat het suppletorie kohier van het Patentregt, over het 1de kwartaal 1832, bij besluit van den Heer Gouverneur dezer Provincie van den 28 Februarij 1833, no. 24, executoir is verklaard en vervolgens ter invordering aan den Heer Ontvanger der Directe Belastingen ter hand gesteld.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 11 Maart 1833.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

De **ADMINISTRATEUR** van 's RIJKS SCHATKIST in de Provincie Groningen, adverteert, dat de Uitbetaling wegens Lijfrenten, ingeschreven in het Grootboek der Nationale Schuld, verschenen den 1 Januarij 1833, zal geschieden ten Kantore-Generaal, des Dingsdags, Woensdags, Donderdags en Vrijdags, des voormiddags van 9 tot 12 uren, en aanvang zal nemen van Woensdag, den 6 Maart, tot den laatsten Mei 1833, op vertoon van het Certificaat van Inschrijving en behoorlijk ingevulde Attestatiën de Vita en Kwitantie.

Groningen den 4 Maart 1833.

De Administrateur voornd.

Bij afwezigheid van denzelfden:

J. WOLTERS, Boekh.

ITALIE.

ROME den 14 Februarij.

Voor eenige dagen had alhier de opening van het carnaval plaats. Zoo levendig en vrolijk dit feest in vorige jaren was, zoo stil en eenzaam was het dit jaar. Voorheen had, gelijk gewoonlijk, de plegtigheid der huldiging van de Joden op het capitulum alhier plaats. Deze plegtigheid is nog een overblijfsel der middeleeuwen, waarvan men er in de gebruiken alhier nog zoo vele aantreft. Drie rabijnen komen voor den Romeinschen senateur, die in zijn praalgewaad, met scepter en zwaard, op zijnen troon zit, omgeven van zijne raden, paadjen en dienaars, alles in middeleeuwsche kostumen, en verzoeken hem, de zich te Rome ophoudende Joden verdere bescherming te verleenen en beloven daarentegen gehoorzaamheid en een goed gedrag. Als een soort van levensgeschenk brengen zij een 'bloemenstruik. De senateur, thans prins *Altieri*, antwoordt hun gunstig en laat hen heengaan, waarmede deze loutere plegtigheid afloopt. De Israëlieten alhier, grootendeels afstammelingen der door *Titus* naar Rome gebrachte slaven, hebben zich, in spijt van de barbaarscheheid der middeleeuwen en de verachting, waaronder zij gebukt gaan, altijd staande gehouden, maar eenen onreinen en zeer kruipenden aard aangenomen. Zij werden in de middeleeuwen gruwelijk verdrukt, en eerst de Fransche revolutie heeft hun verligting aangebragt, zoodat zij tegenwoordig althans als menschen behandeld worden. Vóór de revolutie moesten zij een bijzonder geel teeken aan den hoed dragen, mochten noch varen noch rijden, zonder verlof niet in den schouwburg gaan, en in vroegere tijden moesten zij, zelfs gedurende het carnaval, ter algemeene verlustiging des volks, in zakken genaaid in den corso wadloopen. Reeds lang werd dit barbaarsche gebruik afgeschaft, en daarvoor het paardenrennen ingevoerd, waartoe de Joodsche gemeente alhier het geld geven moet, hetwelk 2125 fl. bedraagt, en altijd stipt bij het begin van het carnaval moet betaald worden. De algemeene schatting, welke de Joden jaarlijks voor de bescherming opbrengen, bedraagt 1200 fl.; buitendien moeten zij aan de alhier bestaande inrigting voor te bekeeren Joden jaarlijks 2750 fl. betalen, en benevens verscheidene andere lasten betalen zij, buiten de gewone belastingen, jaarlijks 15,000 fl. Wanneer men bedenkt, dat alhier slechts 3400 Joden wonen, onder welke er 2200 zijn, die van almoezen leven, dan ziet men, dat dit volk hard gedrukt wordt, inzonderheid daar zij voor de armen en zieken, alsmede voor hun bestuur, enz. zelf zorgen moeten. Behalve eenige rijke huisgezinnen, zijn hier dus gewoonlijk slechts geheel arme Joden, en de ellende onder hen heeft eenen zeer hoogen trap bereikt. De Regering bekreunt er zich niet om, en alleen de thans regerende Paus heeft zich daardoor menschlievend van alle zijne voorgangers onderscheiden, dat hij aan de arme Joden, ofschoon dan weinig, toch altijd wat (375 fl.) bij zijne troonbeklimming heeft laten uitdeelen, en wel in dezelfde evenredigheid, als de gewone almoezen aan de Christen-armen verdeeld werden. De Joden zouden overigens nog gekkig zijn, indien zij zich alleen over het geldgeven te beklagen hadden; doch zij worden nog in andere opzichten buitengewoon gedrukt, mogen b. v. geene goederen koopen zonder verlof der inquisitie, zich niet van Rome verwijderen, hij geene kerk voorbijgaan, waar het sakrament uitgezet is, en moeten gewoonlijk alle Zaturdagen eene Christelijke predikatie bijwonen, door eenen hard uitvarenden kapucijnier gehouden wordende. Zij wonen in eene naauwe en morsige wijk, welke alle avonden 2 uren na ondergang der zon gesloten wordt, en welker poorten 's nachts alleen tegen een overigens matig poortgeld worden geopend.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 9 Maart.

Een staatkundig weekblad uit Berlijn vindt het opmerkelijk, dat in dezelfde zitting van de Kamer der Pairs in Frankrijk twee tegen elkander inlopende of tegenstrijdige zaken behandeld zijn, te weten: het voorstel, om op de plaats van de Bastille een monument op te rigten ter eere van de revolutie van Julij, en dat van de wet over de in staat van belegstelling (sur l'état de siège), en wel ten zelfden tijde, dat lord Grey in het Parlement openlijk verklaarde, dat de voorgestelde maatregel, om geheel Ierland in staat van beleg te verklaren, wel niet geheel constitutioneel was, doch vereischt werd door de grondstelling: *Salus populi suprema Lex*. Het is nog al opmerkelijk — zegt dat dagblad — dat de beide gouvernemenen, die voorgeven, met groote schreden naar de ware vrijheid te gaan, hun heil in de extra-légale maatregelen zoeken.

In Ancona hebben den 3 Februarij wederom twisten tusschen de Franschen en de Pauselijke dragonders plaats gehad. Door tusschenkomst van eenen Franschen officier was het gevecht voorgekomen.

Uit Berlijn schrijft men, van den 5 dezer: »Dezer dagen hebben twee ongelukkige dnellen de opmerkzaamheid van het publiek tot zich getrokken. Een had in het dorp Treptow, nabij Berlijn, plaats tusschen den zoon van eenen ambassadeur, den heer v. K..., en den referendaris N.... De eerstgenoemde wondde zijne tegenpartij dooddelijk met een schot in het onderlijf, waaraan hij op den tweeden dag, na de verwonding, overleed. Het ander duel had plaats te Landsberg, tusschen eenen jongen dragonder-officier, den luitenant v. M., en den justitie-assessor D.... Nadat verscheidene kogels gewisseld waren, werd de laatstgenoemde doodgeschoten.»

Van den Joden. In het hertogdom Anhalt Bernburg is, even als in andere streken van Duitschland, een genootschap opgericht, ter ondersteuning van onbemiddelde Israelietische jongelingen, in het aanleeren van den landbouw, handwerken, kunsten en wetenschappen. Zoo wel Christenen als Joden hebben aan dit genootschap deel genomen.

De Grieksche patriarch van Jeruzalem, de heer *Athanasius*, heeft door een' aartsbiskop aan den Keizer van Oostenrijk een verzoek gedaan, om ook in Hoogstedszels staaten eene kollekte te doen voor het Heilige Graf, hetwelk sedert den opstand der Grieken, door weerspraak der Turken, zeer veel geleden heeft en met schulden is bezwaard. Z. M. de Keizer heeft dit verzoek toegestaan, zoodat nu, onder op-kerprieesterlijk bestuur, de bedoelde kollekte zal bewerkstelligd worden.

— Als een bewijs van de goede uitwerking der in het vorige jaar, door toedoen der Pruisische Regering, voltooide werkzaamheden tot verwijding der doorvaart van het zoogenaamde Bingerloch op den Rijn, en tot vermindering van de kracht des stroomp aldaar, kan het navolgende strekken, dat op den 6 dezer de stoomboot *Princesse Margriete* de doorvaart van die engte, zonder paarden of zeilen, alleen door kracht van haar werktuig, bewerkstelligd heeft, iets, waarvan te voren nog geen voorbeeld had bestaan.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 6 Maart.

(Partik. corresp.) Onze fondsenmarkt heeft eene ferme houding. De Gecons. open-den op den verbeterden prijs van 88½, rezen tot 89½ en bleven 89½ a 1.

De gisteren avond in de Kamer der Gemeenten verkregene meerderheid, alsmede het gerucht, dat de Hollandsch-Belgische kwestie eenen gunstigen gang gaat, bragt de bovengenoemde voordeelige uitwerking op onze effecten te weeg.

De meerderheid ter gunste der ministers bij de wet over de Iersche aangelegenheden was ontzettend, namelijk 466 voor de wet en slechts 89 daar tegen. Dienvolgens werd de wet gelezen en de tweede lezing bepaald op Vrijdag.

Volgens een loopend gerucht, zou prins *Talleyrand* eerdaags door graaf de *Flahault* worden vervangen.

Van den Staten. De jaarlijksche vergadering der kompanieschap voor den Teems-tunnel heeft jl. Dingsdag plaats gehad. De heer *B. Howe* was voorzitter. Het rapport meldt, dat in dit oogenblik een bill aan het Parlement was voorgelegd, om het tot dit groote werkstuk benodigde tijdsbestek te verlengen. De bill bevat een artikel, luidens hetwelk den lords der thesaurie volmagt wordt verleend, om, indien zij het noodig achten, gelden in voorschot te verstrekken, om de kompanieschap in staat te stellen voort te gaan. Uit het rapport van den ingenieur blijkt, dat de werken zich in volmaakt goeden staat bevinden. De publieke bezigtiging heeft in het jongstleden jaar 800 p. st. opgebracht.

Er is in de City van Londen veel sprake van eene nieuwe associatie, te vormen door lieden van zeer grooten rijkdom en van eenigen invloed in het Parlement, met oogmerk om het ministerie te dwingen de hoeveelheid van het in omloop zijnde papier-geld te vermeerderen, als het eenige hulpmiddel tegen de rampslagen, die het land teisteren. De *Times* maakt daarop deze aanmerking, dat in Engeland tot dus verre gezien zijn geworden clubs van lekkerbekken, beurspelers, zamenzweerders, land-adelleden, kooplieden, roastheef-eters, kunstenaars, hazardspelers, letterkundigen, uitsporige snaken, grappenmakers, vette en magere mannen, alle ingeklemd met een philanthropisch oogmerk, tot aanmoediging van kunst en wetenschap, uit liefdadigheid, ter nagedachtenis van beroemde staatsmannen, ter voortplanting van vruchtbare tijdsgewricht bewaard gebleven, eene club van bankiers en speculateurs in te stellen, die trotschelijk zich vijandig tegen den Souverein verklaren (ofschoon wij hen niet schuldig aan hoog verraad willen noemen), die zich althans tot vijanden der muntspatie van Zijne Majesteit verklaren, en die ons in angstschrikken, panieke ontsteltenissen, bankeroeten en alle financiële schokken en rampen zouden willen storten.

Men leest in den *Courier* het volgende artikel: De algemeene gedachte bij de best onderrigte bewoners der City is, dat de Hollandsch-Belgische geschillen thans snel derzelver beëindiging zijn naderende. De jongste tijdingen uit Holland zeggen, dat de Koning aan Frankrijk en Engeland heeft ingewilligd tot het aangaan eener schikking, overeenkomstig welke hij het bezit der betwiste forten opgeeft als eenen voorwaarde, en op andere punten, die op eenen vreedzamen afloop van de twist, ter verdere vereffening van de overige punten in twist.

FRANKRIJK.

PARIS den 7 Maart.

Van tijd tot tijd kan men duidelijk genoeg bemerken, dat er geene eenheid tusschen het ministerie en de meerderheid der kamers heerscht. Het ministerie kan zich op dezelve niet verlaten. Gewichtige ontwerpen van wet worden van de hand gewezen. De Kamer der Pairs heeft zich tegen het ontwerp over het in staat van beleg stellen van plaatsen verklaard; de Kamer der Afgevaardigden zal misschien bedenking in de Grieksche geldleening maken. Middelerwijl hebben de bals ten hove hunnen voortgang, en de Koning schijnt zich te vleijen, dat zijn gezag de partijen tot een zal brengen. De leden van het ministerie echter zijn het ook niet met elkander eens; zij spreken elkander menigmaal vlak in het aangezicht tegen. Sommigen denken daarom, dat het ministerie op het einde der sessie wel gedeeltelijk zal veranderd worden. — De hof-bals zijn dit jaar veel luisterrijker geweest, dan in het afgelopen, en de bijeenkomsten ten hove zijn ook over 't algemeen van eenen meer deltigen aard geworden. Men keert langzamerhand tot de oude orde van zaken terug. Zoo wel bij de kleeding der heeren als dames geeft men zich moeite, om eene eeuw terug te gaan, en de oude modes te doen herleven. Men ziet weder dames met poeder in het haar, even als voor 60 jaren. Overigens zijn de gewone avond-bijeenkomsten ten hove zeer eenvoudige. De Koningin en hare dochters borduren, terwijl de Koning, die gaarne over staatszaken spreekt, in de naburige kamers gaat, om zich met den eenen of anderen, in wien hij vertrouwen stelt, te onderhouden. De hertogen van *Orleans* en van *Nemours* zijn 's avonds zelden op het kasteel, maar leggen dan hunne bezoeken af.

De heer *Hyde de Neville* heeft een adres aan de Kamer ingediend, ten einde den politieken eed af te schaffen, als zijnde, blijkens de ondervinding, volstrekt nutteloos, daar dezelfde personen achtereenvolgens aan alle opgekomen regeringen, aan die van de republiek en het keizerrijk, zoo wel als aan andere, trouw gezworen hebben.

Een brief uit Alexandria behelst een verhaal van eene schoone daad van een' der officieren der Fransche marine. Den 22 November van het vorige jaar bevond het Fransche vaartuig *Le Luxor* zich nabij Kairo, om levensmiddelen in te nemen. Eene menigte inwoners van die stad begaf zich aan boord van dat vaartuig, om de graf-naald of obelisk te bezichtigen, welke uit Opper-Egypte naar Frankrijk werd gevoerd. De luitenant *Jaures* bevond zich op het verdek, in groote uniform, om de ministers van den Onder-koning te ontvangen, die ook de obelisk zouden komen bezichtigen, toen een bootje met dames in de nabijheid omsloeg. Het gekerm der ongelukkigen hoorende, welke door den stroom werden medegevoerd, wierp de heer *Jaures* zich in den Nijl, zonder zijne uniform af te leggen, en bereikte eene der dames, welke hij redde. Tien matrozen volgden het voorbeeld van hunnen officier, en aldus werden al de vrouwen gered. Kapitein de *Vinac*, die de *Luxor* commandeert, heeft hiervan verslag aan den minister van marine gedaan, en eene belooning voor den luitenant gevraagd.

Den 27 Januarij heeft bij Marseille een verschrikkelijk onweder plaats gehad, waarbij de bliksem in eenige gebouwen is geslagen, en schade heeft veroorzaakt. Drie soldaten van het 24ste regiment waren in het fort *Notre-Dame-de-la-Garde*, door het onweder getroffen, waarvan de eene dooddelijk gewond is.

Van den Staten. De laatste zittingen van de Kamer der Gedeputeerden zijn alleronstuimigst geweest. Daartoe heeft, vooreerst, aanleiding gegeven een voorstel van een der leden, om de pensioenen te verminderen, die verleend zijn voor diensten, in de vreedse legers, in die der Vendée en in de emigratie bewezen. Hierteegen heeft zich de minister *Thiers* verzet en wel voornamelijk op grond van art. 60 van het charter, waarbij alle verkregene rangen en pensioenen worden bevestigd. Daarop is door den heer *Odilon-Barrot* opgemerkt, dat het aangehaalde art. van geene toepassing op deze jaarwedden was, en heeft de heer *Mauguin* beweerd, dat dit artikel eigenlijk niet door de Kamer gestemd was, en behoorde onderzocht en verbeterd te worden, daar het tegenwoordige charter in 1830 met zoo veel overhaasting te zamen was gesteld, dat daaraan geene vierentwintig uren besteed zijn geworden, en men eene ernstige heraadslaging behoefde, om aan zoodanig werk eenen langen duur te verzekeren. — Dit werd als schennis van de heiligheid der constitutie uitgekreten en deed een schroomelijk rumoer in de vergadering ontstaan; het voorstel werd verworpen; nu hoorde men den ministers toeschreeuwen, dat het schande was zich dus te gedragen, en ontstond er eene zoo groote wanorde, dat men daarvan geene beschrijving kan geven, en die eerst met het vertrek der leden ophield.

Het afzetten der beide Afgevaardigden *Baude* en *Dubois*, den eersten als lid van den staatsraad, den anderen als inspecteur-generaal van het onderwijs, en zulke om het

zij in de Kamer hunne stem tegen het ministerie hebben durven verheffen, heeft over het algemeen eenen voor het ministerie hoogst nadeeligen indruk achtergelaten.

Dit heeft de gemoederen zeer verbitterd, en bij het openen der volgende vergadering zag men een aantal leden deze twee heeren geluk wenschen met wat men de eer hunner afzetting noemde. Van de eerste gelegenheid, die zich daartoe aanbood, heeft de heer *Odillon-Barrot* zich bediend, om de ministers over hunne handelwijze aan te vallen. Hij verweet hun, dat zij de onafhankelijkheid der Gedeputeerden niet eerbiedigden en eenen ambtenaar, omdat hij zich in de Kamer niet naar den zin van het Bestuur had uitgelaten, met afzetting straffen. Hij vroeg, of men van de ambtenaren alleen het vervullen hunner pligten, of wel hunne stem voor het ministerie eischte, en wilde, dat, zoo dit het geval ware, men daarvoor ruiterlijk mogt uitkomen, opdat de natie weten zou, waaraan zich te houden. Om zijn gevoelen te staven, las hij eenige zinsneden voor uit een boek, in 1820 door den tegenwoordigen minister *Guizot* geschreven, die toen als schrijver geheel anders dacht als nu hij minister geworden is, en destijds betoogde, dat het eene groote misdaad was een ambtenaar af te zetten of met afzetting te bedreigen, omdat hij volgens zijn geweten in de Kamer der Afgevaardigden had gestemd. De oppositie juichte de woorden van den heer *Barrot* luid toe en wilde, dat de minister zich hieromtrent verdedigen zou. Toen het geraas eenigzins ophield, beklom de heer *Guizot* het spreekgestoelte en trachtte zich daarmede te verdedigen, dat alle zaken hare grenspalen hebben; dat de Regering elke onafhankelijkheid eerbiedigt, maar dat, wanneer deze overslaat tot eene openbare oppositie, die, geweldig in hare vormen, zich tegen het stelsel van het Gouvernement verklaart, dit alsdan gedwongen wordt, wil het zijne eigene waardigheid niet verguisd zien, daartegen maatregelen te nemen. Hij heeft voorts gezegd, dat men niet alleen het Bestuur, maar het charter had aangerand, en dat lieden, die zich dit veroorloofden, met de ministers denzelfden weg niet konden bewandelen. Hij zeide, dat geen Gouvernement mogelijk was, wanneer men het niet eerbiedigde, en dat het zich verplicht gevoeld had genoegdoening te nemen voor de belediging, die het aangedaan was. De taal van den minister was ver van het misnoegen te doen ophouden, dat zich gedurende de geheele zitting bijna onafgebroken bleef openbaren.

Een tweede spreker, de heer *Berenger*, heeft al het door zijnen voorganger op het spreekgestoelte aangevoerde nog nader aangedrongen. »Van het oogenblik af,» zeide hij, »dat een Afgevaardigde niet meer volgens zijn geweten kan stemmen, is de Kamer zelve niet langer onafhankelijk; de vertegenwoordigers van het land worden niet gezonden, om slechts een stilzwijgend gevoelen te hebben, maar om hetzelfde te kennen te geven en openlijk te verklaren. Hier over anders te denken is den heer de Villèle weder te voorschijn te brengen. Laat de Kamer zoodanige handelwijze doorgaan, zonder hare afkeuring daarvan te kennen te geven, zoo verlaat zij zich zelve.»

De Afgevaardigden *Jouffroy* en *Chaigneau*, beide ambtenaren, even als *Baude* en *Dubois*, hebben het hunne hier bijgevoegd, met de uitdrukkelijke verklaring van, in weerwil van alle afzettingen, hunne stem steeds naar hun geweten en hunne innerlijke overtuiging te zullen regelen.

In de vergadering van gisteren, waarin de begroting der uitgaven voor het ministerie van oorlog behandeld werd, heeft de oppositie het Bestuur wederom niet gespaard. Menigwerf heeft de maarschalk *Soult* het woord moeten opnemen, om de noodzakelijkheid der gelden, voor zijn departement gevraagd, te belooenen. De heer *de Tracy* wilde weten, wat men met Algiers meende uit te rigten, en daarop heeft de maarschalk geantwoord, dat de Regering er prijs op stelde, om die kolonie te behouden, en dit doen zou, zoo geene geheel onvoorziene politieke omstandigheden haar van gevoelen deden veranderen, daar het tegenwoordige wel zeker was, doch niemand voor de toekomst borg konde blijven. Hij betuigde, dat de uitgaven in goede waren gedaan en dat de Kamer hem moest magtigen, die in de wet der rekeningen te plaatsen, of hem in staat van beschuldiging stellen. Ook in die zitting hebben onordelijke tooneelen plaats gehad, veroorzaakt door een geschil over het al of niet behoorlijk opnemen der stemmen door de secretarissen, die tot eene buitengewone hoogte gerezen zijn, zoodat de president de geheele Kamer tot de orde heeft geroepen. — In het *Memorial Bordelais* leest men den volgenden, door den generaal *Bugeaud* ter opnemering ingezonden brief:

» Kasteel van Blaye, 3 Maart 1833. »

» Mijnheer de redacteur! Ik verzoek u, in uw dagblad te willen aankondigen, dat ik aan de legitimistische partij aanbied, om vijf personen naar de keuze der partij, den heer *Ravez* aan het hoofd, tot de appartementen van mevrouw de hertogin van *Berry* toe te laten, ten einde deze zich bij de gevangene zelve mogan verzekeren, of er geweld of verschalking jegens haar gebezigd is tot het verkrijgen der verklaring, welke zij den 22 Februarij eigenhandig geschreven heeft; zij zullen er zich ook van kunnen verzekeren, of het wel mevrouw de hertogin van *Berry* is, die zich te *Blaye* bevindt en of zij er niet omgeven is van al de noodige zorgen, gemakken en betooningen van beleefdheid, die met haren toestand bestaanbaar zijn. Ontvang, enz.

»BUGEAUD.»

— Sedert gisteren leest men op de voorpui van een hotel in de rue *Laffitte* een met de hand geschreven aanplakbiljet, waarop deze woorden staan: *Groot hotel te koop in de straat Laffitte, no. 39; te bevragen bij den heer Jacques Laffitte*. Het heden ochtend naar deszelfs arbeid zich begevende werkvolk bleef voor dit geschrift staan, en wisselde onderling, over de zonderlinge wederwaardigheden, welke de revolutie met zich voeren, eenige redeneringen, die bijken geven van de juiste beoordeeling des volks en de gegrondheid van deszelfs gevoel. Men zegt, dat ook de fraaije bezitting *Maisons* ten verkoop zal worden aangeboden. (Messager.)

— Het volgende is een uittreksel uit een brief van een der officieren, aan boord van ons schip *de Flora*:

REDE VAN DUINS den 22 Februarij.

» Ziedaar reeds 48 uren, dat wij ten anker liggen, zonder nog van onze vermoedigen bekomen te zijn. Elke dag op zee voor de Hollandsche kusten telt zich bij eenen storm, en mijnheer de minister van de marine zou zich waarlijk wel gewacht hebben van immer te zeggen, dat men, dank zij de bekrachtiging onzer heden-dagsche zeelieden, geen slecht weder meer kende, indien hij, zoo als wij, eene week of drie een togtje was gaan maken tusschen *Fourtiness-Banck* en *Brown-Banck*. Kortom, de rol, die wij hier spelen, is vrij belachelijk. Zijn wij vrienden of vijanden der Hollanders? In het eerste geval, waarom dan het kruisen? Het oogenblik nadert, waarop de Noordzee, die in den winter altijd gevaarlijk is, niet dan met moeite houbaar zal wezen. Hoe komt het, in het tweede geval, dat, zoo een Hollandsch schip bij toeval naast ons voorbij zeilt, het stoutelijk zijne vlag hijscht, zonder dat wij iets doen, om hetzelfde te nemen? Wanneer dan toch zal er een einde komen aan dit kluchtspel, waarin wij een tevens zoo ongerijmd als gevaarlijk emplot vervullen?

» Het Engelsch eskader is van zijnen kant ook sedert een veertien dagen zeer verzwakt; het schip *the Revenge* van 74 stukken en de *Talavera* van gelijken rang zijn naar Ierland opgezeild; het fregat *de Vernon* is naar de Zuidzee afgedoemd. Er blijft niet anders meer overig, dan het admiraalschip *de Donegal* en de *Malabar*, beide van 74 stukken, het fregat *de Stag* van 50, drie korvetten en eene brik.

» Bij ons vertrek zeide men, dat wij bestemd waren, om het binnenloopen van twee Hollandsche fregatten, die uit Batavia verwacht werden, te beletten, maar hieraan was niets.

» Volgens het algemeen gevoelen der Hollanders, die wij gesproken hebben, zal hun Koning nimmer toegeven dan aan geweld, omdat de vaart der Schelde voor hem eene vraag is, waar zijn bestaan van afhangt. Open, vernietigt dezelve zijnen koop-handel en is zij hem verderfelijk; beperkt, verzekert zij zijn bestaan en zijne welvaart. Het is dus geene verblinde stijfhoofdigheid, waaraan men de vasthoudendheid van Koning *Willem* moet wijten; want die stijfhoofdigheid is oordeelkundig en wel beredeneerd.»

» Van den 30den. De zitting van de Kamer der Gedeputeerden van gisteren heeft niets belangrijks opgeleverd.

In die der Pairs is men begonnen te beraadslagen over de concept-wet, waarbij pensioenen worden toegelegd aan de veroveraars der Bastille. De markies *de Dreux Brézé* heeft zich daartegen verklaard en het gebeurde met die staatsgevangenis in het breede verhaal, ten einde aan te toonen, dat die zoogenaamde overwinning niet anders geweest is, dan eene zegepraal van de beginselen van wanorde, regering-loosheid en republikeinschen geest op die van orde, vrijheid en nationaal koningschap. Hij noemde het voorstel, om de overgeblevene verwinnars der Bastille te beloonen, politiek zedeloos, en betwistte, dat uit die gebeurtenis de vrijheid voor Frankrijk was geboren, daar opstand en despotismus steeds hand aan hand gingen. Hij tastte het tegenwoordig bestuur hevig aan, en zeide onder anderen: »Ministers der Julij-omwenteling! in plaats van geldelijke belooning voor de mannen van 1789 te vragen, moest gij hun de politieke regten terug geven, die hun ontnomen zijn, de nieuwe privilegien afschaffen, de kiezers-aristokratie ontbinden, de persoonlijke vrijheid eerbiedigen, de deuren uwer hedendaagsche bastilles digt metselen, de belastingen, die het volk drukken, verminderen, en eerst dan zou het u wel staan belooningen voor de patriotten van 89 te vragen.»

De heer *Villemain* heeft dit gevoelen bestreden en betoogd, dat men de buitensporigheden der omwenteling kon laken, doch haren oorsprong nimmer moest vergeten. Bij die gelegenheid heeft hij opgemerkt, hoe het juist de markies *de Dreux Brézé*, de vader van den tegenwoordigen Pair, was, die den 23 Julij 1789 namens den Koning de Staten-Generaal kwam vermanen, dat zij uiteen moesten gaan,

en toen van *Mirabeau* ten antwoord kwam, dat hij aan zijn meester kon zeggen, dat zij daar waren krachtens de magt des volks en men hen alleen door het geweld der bajonetten van hunne plaats zou rukken.

Die aanval gaf den heer *de Dreux Brézé* gelegenheid, om te verklaren, dat het gebeurde met zijnen vader en het gezegde, hetwelk men den heer *de Mirabeau* in den mond gelegd had, niet juist in de verschillende geschriften van den tijd geboekstaafd was; dat zijn vader in de dagen der restauratie den wil had gehad, om de waarheid te dien opzichte publiek te maken, doch door den verstandigen *Lodewijk XVIII*, die zoo hartelijk het vergeten en vergeven wilde, daarvan terug was gehouden; dat ondertusschen deze reden voor hem niet bestond en hij derhalve begreep de geschiedenis eene dienst te bewijzen, met die zaak in hare zuivere waarheid te herstellen.

Mijn vader, zeide hij, werd door *Lodewijk XVI* gezonden, om aan de nationale vergadering te gelasten van uiteen te gaan; hij kwam met gedekten hoofde de zaal binnen. Dit was zijn pligt, omdat hij uit naam des Konings sprak. Zoodra hij verscheen, ging een groot geschreeuw op; men riep hem toe, dat hij den hoed zou afnemen. Mijn vader antwoordde hierop door eene zoo krachtige uitdrukking, dat ik die niet gevoeliglijk kan herhalen. Toen stond *de Mirabeau* op en zeide tot hem, niet: *ga uwen meester zeggen*, men was toen nog niet zoo ver gevorderd, om de gekroonde hoofden met zoo veel minachting te behandelen, maar wel: *»Wij zijn hier door den wensch der natie; dadelijk geweld alleen kan ons doen vertrekken.»* Nu vatte mijn vader het woord op, en zich tot *Bailly* keerende, die voorzitter der vergadering was, zeide hij: »Ik kan mijnheer *de Mirabeau* alleen als den afgevaardigde van het haljuwschap *Aix* erkennen en geenszins als den tolk der vergadering.» Daar nu vijfhonderd menschen sterker dan één zijn, verliet mijn vader eenige minuten later de zaal en ging den Koning het voorgevallene berigten. Dit is de juiste waarheid van hetgene op dat merkwaardig oogenblik plaats heeft gehad.

Na eene woordenwisseling tusschen den heer *de Dreux Brézé* en den heer *Villemain*, die vrij hoog liep, doch waaraan de president in tijds een einde maakte, heeft de graaf *de Tascher* ook tegen de wet gesproken en mede de omwenteling vinnig doorgehaald; vervolgens is een amendement voorgedragen, dat naar eene commissie ter beoordeeling verzonden is, zoodat deze zaak over eenige dagen weder ter tafel gebracht zal worden.

— Uit Genève wordt gemeld, dat aldaar eene bezending St. Simonisten aangekomen is. Op den eersten Zondag na hunne aankomst hebben zij reeds in de opene lucht, hoe zeer het regende, onder de boomen van de Fusterie eene soort van predikatie gehouden. Den avond hebben zij vervolgens in eenen letterkundigen kring doorgebracht, waar zij gezongen, aanspraken gehouden, boekjes verkocht en liefdegiften ingezameld hebben.

Die vredeboden hebben wel eenigzins een militair voorkomen met hunne lange haarden, meekrappen lange broeken, blauwe buizen en eene soort van rood kuras of borstlap, waarop elks naam in groote zwarte letters geschreven staat.

De toeloop bij de aankomst der St. Simonisten was zoo groot, dat velen met ladders en door de vensters in eene hunner vergaderdzalen hebben moeten zoeken te komen.

BELGIE.

BRUSSEL den 9 Maart.

H. M. de Koningin der Franschen is gisteren uit Parijs alhier aangekomen. Aan de grenzen is zij door den markies *de Chasteler* ontvangen geworden. Vorst *Leopold* en zijne gemalin waren H. M. op eenigen afstand der stad te gemoet gereden en kwamen in het rijtuig van de Koningin terug.

Bij de komst van de Koningin der Franschen hebben de roovers zich weder in beweging gesteld, even als zulks bij de komst van den Koning heeft plaats gehad. Verscheidene personen zijn beroofd geworden. Aan den heer *Olislager* is zijne gouden snuifdoos, en aan den heer *Lemerelle*, kapitein van het 1ste regiment van linie, zijne geldbeurs ontnomen.

De correctionele regtbank heeft gisteren eene menigte inwoners van Brussel tot geldboete veroordeeld, als geweigerd hebbende, hunne zonen in de nationale milicie van 1831, 1832 en 1833 te hebben doen inschrijven.

In de gevangenis te Vilvorde hebben voor eenigen tijd ongeregeldeheden plaats gehad. Zekere *Jean Dekleyn* heeft met een ijzer den adjunct-kommandant *Paul Riffart* pogen te vermoorden; deze zaak dient thans voor de correctionele regtbank.

De *Courrier Belge* heeft berigt, dat de *cholera* op nieuw in Luxemburg is uitgebroken en er met nieuwe woede heerscht. Uit Luxemburg logenstraft men dit berigt, en verklaart men den Belgischen Postijon (*Courrier*) voor een verspreider van logenachtige berigten. — Dit is geen nieuws!

ANTWERPEN den 10 Maart.

Het volgende is een uittreksel uit ons *Journal d'Antverp* van heden:

» Wij hebben eenige bladen, ja zelfs ministeriële, die de minste teekenen van oppositie, welke zich in Duitschland opdoen, met gretigheid aangrijpen, om ook daar omkeeringen van zaken, die zij verbeteringen noemen, te bewerken. Geen volk is meer afkeerig van omwentelingen, dan het Duitsche, en ware het noodig geweest, zou ons voorbeeld hetzelfde hierin nog versterkt hebben.

» Heden dat de natien, en de meesten tot hare schade, geleerd hebben, welke waarde er aan de bespiegelingen der volksmenners te hechten is, zoo is de staatkunde van de vrienden der orde in de kennis der belangen, niet in die der meeningen gelegen. Het monarchaal Europa matigt zich geenszins het regt aan, om iets aan Frankrijk voor te schrijven, opdat ook niemand zich wederkeerig aanmatige, zulks aan hetzelfde te doen. Al wie het gelukken zal de omwentelingen te overwinnen, de regeringloosheid te temmen, en de propaganda te keer te gaan, zal der algemeene achting waardig wezen. Hetgene wij verlangen is, dat een ieder bij zich zelve meester blijve, en zich daar, zonder schokken of staatkundig geweld, in vrede kunne toelagen op die verbeteringen en wezenlijke voortgangen, die beide in het verlangen der natien en het welbegrepen belang der gouvernementen gelegen zijn.»

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 10 Maart.

Bij kabinetsschrijven van den 22 Februarij l. l. heeft Z. M. met genoegen en dankbetuiging aangenomen het door den heer *Ampt*, referendaris bij den Staatsraad en directeur van politie in deze residentie, aan Hoogstdezelfen gedane aanbod van den *Stoel*, waarvan Z. Exc. de generaal der infanterie *Chassé*, gedurende het beleg der citadel van Antwerpen, in zijne casemat gebruik heeft gemaakt, gelijk mede van een tweede huisraad, door denzelfden generaal aldaar gebezigd. Beide deze voorwerpen, welke door *Ida Hansen*, huisvrouw van den serjant *Pieter Eygenberg*, dienende bij de tweede flankcompagnie der negende afdeling, onder den kapitein *Ampt*, broeder van den genoemden referendaris, van de citadel na de overgave herwaarts waren overgebracht, waarvan de verklaringen bij de voorwerpen gevoegd zijn, zullen, op begerde des Konings, met het Koninklijk kabinet van zeldzaamheden vereenigd worden, en aldaar voor het publiek zichtbaar zijn.

— Z. M. heeft aan den heer *Dubois*, directeur der Koninklijke school van nuttige en beeldende kunsten te 's Hertogenbosch, eenen kostbaren ring, met eenen saffiersteen versierd en omzet met twee rijen juwelen, doen ter hand stellen, als een blijk van Hoogstdezelfs tevredenheid en goedkeuring wegens het vervaardigen van de twee zich thans op het paleis bevindende schilderijen, voorstellende de roemrijke daden van *van Speyk* en *Hobryn*.

Van den 30den. (Partik corresp.) Heden namiddag is de heer *Dedel*, door Zijne Majesteit belast met eene buitengewone zending te Londen, uit deze residentie naar Hellevoet vertrokken, ten einde van daar de reis, per de stoomboot *de Batavier*, voort te zetten. Men zegt verder, dat de heer van *Zuylen van Nijerelt*, door Zijne Majesteit benoemd tot Minister van Staat, met de gemelde stoomboot herwaarts zal terug keeren.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Dinsdag, den 12 Maart.

In deze zitting, welke te half twaalf een' aanvang nam, heeft de president ter kennis der Kamer gebracht, dat de heeren *Tuyt van Heeze* en *Beelaerts van Blokland* door onpasselijkheid verhinderd worden de zitting bij te wonen.

Twee verzoekschriften zijn in handen der commissie tot de petitiën gesteld, en wel van korenmolenaars te Delft, omtrent den accijns op het gemaal en van ingezetenen in de provincie Groningen, wegens de kadastrale werkzaamheden.

De president zeide, dat de gemaakte veranderingen in de wetten op de brandstoffen behoorlijk gewaarmerkt waren, en liet vervolgens voorlezen eene missive van Z. Exc. den minister van financiën, houdende, op last des Konings, kennisgeving, dat in de laatste artikelen der ontwerpen van wetten op de brandstoffen en het gemaal, bij den tijd der invoering der wetten zal worden ingevoegd: 1 Mei 1833, en waarbij tevens in het ontwerp van wet, omtrent den accijns op den turf, nog eene verandering was toegestaan, en wel in art. 31, zoodat thans de turf van de eerste klasse gelijk gesteld was met den turf van de tweede klasse, eerste soort.

De beraadslagingen over de ontwerpen van wet, omtrent den accijns op den turf, zijn hierna geopend. Dertien leden hebben achtereenvolgens het woord gevoerd, en wel de heeren *Hinkloper*, *Quintus*, *van Reenen*, *van Dam*, *van Suchtelen*, *van Hemert*, *Fockema*, *van Boelens*, *Rengers*, *de Bordes*, *Op den Hooff*, *van Nes* en *van Asch van Wyck*. Alle die leden hebben vele bedenkingen tegen de ontwerpen van wet geopperd. Behalve vijf heeren, zijnde de heeren *van Suchtelen*, *van Hemert*, *Op den Hooff*, *van Nes* en *van Asch van Wyck*, die nadere inlichtingen

van den Minister zouden afwachten, om hunne stem te bepalen, hebben alle de overige sprekers tegen de ontwerpen van wet geconcludeerd. De wet omtrent den accijns op het brandhout vond eenen genoegzaam algemeenen tegenstand; men beschouwde dien accijns als eene grondbelasting of belasting op de bezittingen, waarvan de opbrengst, in evenredigheid van de bezwaren, te gering zou zijn, en tegen de moeijelijkheid van de inning niet zou opwegen. Men verklaarde zich ook voornamelijk tegen de bepaling, dat van het hout van gesloopte gebouwen en schepen de accijns zou moeten worden betaald. De accijns op de steenkolen vond men niet in evenredigheid te staan met dien op den turf, en drukkend voor degenen, welke steenkolen stookten. Omtrent den accijns op den turf merkte men voornamelijk aan, dat, indien de wet, zoo zij daar ligt, zou worden aangenomen, de sluikerij van de buitenwijken naar de steden met geene mogelijkheid zou tegen te gaan zijn; dat de vrijstellingen niet bij verzoek behoorden te geschieden, hetgene tot willekeur van de zijde der administratie aanleiding zou kunnen geven; dat er ook niet voorzien was in de vrijstellingen, die de nieuw op te rigten fabrieken zouden bekomen; dat de wijze van perceptie tot ongelijkheden aanleiding zou geven, en eindelijk dat het beter geweest zou zijn de accijnsen op de brandstoffen geheel aan de steden over te laten, ten einde des te ruimer over de belasting op het gemeaal te kunnen beschikken.

De minister van financiën heeft, bij de verdediging der wet, alvorens de bijzondere aanmerkingen te wederleggen, hoofdzakelijk gezegd, dat bij de aanneming der begroting over 1833 een te kort van circa 5 millioenen bestond; dat de Regering vermeend had dit te kort in het midden te moeten laten, zonder speciaal te gewagen, dat de brandstoffen en het gemeaal zouden strekken, om daar in gedeeltelijk te voorzien; doch dat op het verlangen van drie afdeelingen, en nadat in het centraal verslag over de begrotingswetten met zoo vele woorden werd aangedrongen, dat de Regering van die accijnsen niet moest afzien, en dezelve vóór Mei in aanmerking behoorden te komen, uitdrukkelijk bij de wet, tot dekking der Staatsuitgaven, bepaald had, dat in het te kort door eene belasting op de brandstoffen en op het gemeaal, of door andere wettelijke bepalingen, zou worden voorzien; dat dus eene zedelijke verplichting op de Regering rustte, om die wetten voor te dragen, en hij niet zou onderzoeken, in hoe verre die verplichting bij de Kamer bestond. De minister eindigde met te zeggen, dat, indien de Kamer zich bezwaard mogt vinden met de aanneming der Wetten, hij, ter goeder trouw, verklaren moest, niet te weten, door welke andere middelen in het te kort zou kunnen worden voorzien, daar dat te kort van de twee vorige diensten 8 a 9 millioenen beliep, hetgene met het te kort over dit loopend jaar nagenoeg 14 millioenen zou bedragen; terwijl het voor het krediet van het land van het hoogste belang was, dat dat te kort, door gepaste middelen, wierd voorzien.

Nadat de discussiën gesloten waren, is het ontwerp van wet op den turf in omvraag gebracht en met eene meerderheid van 36 tegen 13 stemmen afgestemd. De minderheid bestond uit de heeren Clifford, Schimmelpenninck, Tuyl van Coelhorst, van Forest, Ingenhousz, de la Court, de Jonge, Gockinga, van Asch van Wijck, G. G. Clifford, Verheyen, van Meeuwen en d'Escury.

Het ontwerp van wet, tot vaststelling van een accijns op de steenkolen, is met eene meerderheid van 34 tegen 15 stemmen verworpen. Voor hebben gestemd de heeren Quintus, Kniphorst, van Suchtelen, Clifford, Schimmelpenninck, van Tuyl van Coelhorst, van Forest, van Swinderen, Ingenhousz, de la Court, Hooft, van der Gronden, van Sytzama, Verheyen en van Meeuwen.

Het ontwerp van wet tot heffing van een accijns op het brandhout is mede met 47 tegen 2 stemmen (die van de heeren Quintus en Kniphorst) afgestemd, waarna de vergadering is gescheiden.

Ten gevolge van eene aanschrijving van het Departement van Oorlog, is de bepaling van het laatste gedeelte van Art. 4 van 's Konings besluit, van den 17 November 1832, houdende, dat de leden der rustende schutterijen, tot de reserve-schutterij behorende, in hunne gemeenten, zoo veel mogelijk, zullen worden geoefend, voor als nog niet noodzakelijk geacht, en zijn de kommanderende officieren der bataljons, waartoe dezelve behooren, mitsdien uitgenoodigd, om de manschappen van hun onderhebbend korps niet tot zoodanige oefeningen te verplichten. Ook zal met de exercitiën van den Landstorm geen begin behoeven gemaakt te worden, totdat deswege nadere bevelen zullen worden gegeven.

AMSTERDAM den 11 Maart.

De straf des doods over de beide misdadigers, G. van Rooijen en A. Dijk, ter zake van hunne veelvuldige en herhaalde wanbedrijven, naar aanleiding van het lijfstraffelijk Wetboek, uitgesproken, werd eindelijk op Zaterdag, den 9 dezer, aan hen voltrokken.

Maar wie is hij, wiens woning van het tooneel der strafoefening verwijderd is, die zich daarover niet verheugt? en wiens verblijf is in deszelfs nabijheid gelegen, die zich niet in het binnenste zijner woonstede terug trekt, ten einde geen getuige te zijn van eene gebeurtenis, die het hart van den gevoeligen mensch doet ineenkrimpen? En toch vermeerdert zich, tegen het uur der strafvoltrekking, het gewoel op de straten; — toch stroomden honderden, ja, duizenden naar de plaats des geweldigen doods; — toch verdringt zich de menigte op de straten en grachten, allermeeest en allerdigst op het plein, waarop het akelig schavot, met al den toestel des doods, is opgericht; — toch wachten de honderden en duizenden, van koude verkleumd en door sneeuwvlagen bestormd, te midden van den guren winterdag, die de Lentemaand oplevert, het oogenblik af, waarop de Gerechtigheid de bedreiging der Wet, schrikkelijk en onherroepelijk, zal vervullen!

Maar wat voert die onoverzienbare menigte naar de noodlottige strafplaats? — Is het akelig uiteinde van twee boosdoeners eene vertooning, die eenige belangstelling kan baren? Of wekt de zeldzaamheid van het schouwspel de nieuwsgierigheid op? Snelt gij derwaarts, aanschouwers! alléén om den levensdraad van misdadigers, met eene geweldige hand, te zien afsnijden? Of vindt gij het voor u zelve noodzakelijk, in dien vreeselijken spiegel, met eigen oog, te aanschouwen, wat akelig einde der boosheid beschoren is? — In één woord: »Waar toe zijt gij lieden hier?»

Maar gij antwoordt niet op al die vragen! — Jeugd en grijsheid — geringen en aanzienlijken — mannen en vrouwen — jongelingen en maagden staan in digte drommen aan den voet van het schriktooneel, of scharen zich voor de vensters der woningen, die de strafplaats omgeven! — Gevoelloos staan of zitten zij daar; en mag men uit aanblik en woorden eenig besluit afleiden aangaande de innerlijke gewaarwordingen des gemoeds, dan schijnt aller zielen zin door nieuwsgierigheid gedreven, en eene ijskoude onverschilligheid derzelver leidvrouw te zijn.

Nieuwsgierigheid en onverschilligheid! En dat bij de voltrekking van een doodvonnis aan twee misdadigers, die, hoe zwaar beladen met de schuld hunner wanbedrijven, toch nimmer hebben opgehouden onze natuurgenooten te zijn! — Hebt gij ooit eenen uwer medemenschen op het krankbed den tol der natuur zien betalen, zonder gevoelens van aandoening en medelijden? Wekt het uwe nieuwsgierigheid op, om uwen medemenschen, aan den oever des levens, met den dood en deszelfs verschrikkingen te zien worstelen? Of, indien de noodzakelijkheid — nu of dan pligt en betrekking u naast een vreedzaam sterfbed riepen — gevoeldt gij dan geene aandoening, niet eene zekere huivering in uw binnenste? en thans vertoelt gij, met nieuwsgierige en onverschillige blikken, bij een tooneel, waarbij geen sterfbed in verschrikkingen halen kan! — Hoe zou het denkbaar zijn, indien gij zelve er het ontzettend voorbeeld niet van hadt gegeven?

Wij roemen, en welligt niet te onrecht, op onze beschaving en verlichting: maar begeert men een bewijs, hoe luttel invloed die beide op den algemeenen zin en geest tot hertoe oefenden, dan kan de strafplaats te dezer ure honderde bewijzen voor één leveren! Dat strafgericht, met zijne duizende toeschouwers, verplaatst ons, als met een' tooverslag, in de tijden der middeleeuwen en derzelver onbeschaafdheid en duisternis!

»Maar wat wilt gij van de lagere volksklasse?» — Ik bedoel dezelve hier niet, in de eerste plaats. Neen, onder de schare van nieuwsgierige onverschilligen zie ik er niet weinigen, die op kantoor en beurs — in de raadzaal en in de kerk — in den tempel der wetenschap en in het koor der kunsten eene onderscheidene plaats is aangewezen; en ik zie ook op hun gelaat het merk eener ijskoude ongevoeligheid gedrukt! — Beschaving en verlichting! Gij moogt, in ons gezegend Vaderland, in veler harten het goede zaad gestrooid hebben; helaas! bij duizenden, ook onder de dusgenoemde hoogere kringen, heeft uw weldadige invloed alleen de uitwendige vormen veranderd, maar in het binnenste van den mensch hebt gij de onmenselijkheid der middeleeuwen niet kunnen uitroeijen.

»Moet dan de euvelader niet gestraft worden?» — Voorzeker! maar de beschaafde mensch behoorde er voor terug te beven eene doodstraf te aanschouwen; want er bestaat op aarde geen verschrikkelijker schouwspel!

Welk een gevaarlijk wezen moet hij niet zijn, wiens misdaden tot zulk eene vreeselijke hoogte zijn opgeklimmen, dat de wetgever het noodzakelijk keurt, om, in het belang der groote maatschappelijke huishouding, den levensdraad van den zoodanigen, door een' geweldigen dood, te verbreken! Gedurende den loop zijner wanbedrijven vervulde het gerucht van dezelve aller harten met schrik en afgrijzen; staande zijne gevangenschap schuwde een ieder zijne tegenwoordigheid, en beefde men op het bloote denkbeeld zijner mogelijke ontsnapping; maar aan den voet van het schavot zijn schrik, afgrijzen en vrees geweken, en het allerlaatst bedrijf des misdadigers wordt met ijskoude onverschilligheid aangestaard! — Welk een mengsel van tegenstrijdigheden! — De mensch, die waarlijk mensch is, heeft niet slechts voor de misdaad, maar ook voor het rampzalig uiteinde van den misdadiger terug;

zijn oog kan zulke jammertoonen niet aanschouwen, en hij wendt den blik af van die ongevoeligen, die daarin behagen kunnen vinden.

De doodstraf maakt, helaas! in beschaafde maatschappijen, nog een gedeelte uit van de erfenis der middeleeuwen, en de stem van wijsbegeerte en Godsdienst bleef tot hertoe onvermogen, om de wetgevers te bewegen van een zoo weinig vruchtgevend erigoed afstand te doen. De menschevriend mag evenwel hopen, dat, even gelijk sommige barbaarsche doodstraffen, allengs, zijn afgeschaffd, ook zoo, eenmaal, de doodstraf in het geheel in onbruik zal geraken; maar, onvermogen om zijne stem boven die der gewoonte en des vooroordeels te verheffen, mag hij toch wenschen, dat de voorstanders der bloedgerigten, in de wijze van derzelver toepassing, met meer betamelijken ernst mogten te werk gaan!

Aanschouw die naar de strafplaats gevloede menigte! — Sluit uw oog voor den aanblik van het schavot! En hoe! Ziet gij op het gelaat der toeschouwers van allerlei jaren, kunne en standen wel eene andere soort van belangstelling, dan waarmede de Brit zijne hanengevechten, de Spanjaard de worsteling zijner stieren gewoon is aan te staren? — en hier — hier — brengen zwaard of koord, in weinige oogenblikken, een' natuurgenoot, met misdrijven als beladen, voor een' heiligen God als zijnen eeuwigen Regter!

Voorstanders der bloedgerigten! gij wilt den misdadiger straffen, anderen ten exempel, — maar gevoelt dan ook wat er toe behoort, om zulk een voorbeeld indrukwekkende te maken, en verlaagt hetzelfde niet tot een voorwerp, waaraan de menigte, gelijk aan ieder gewoon voorval van den dag, zonder belangstelling, en alleen uit nieuwsgierigheid, indien niet met nog lagere en den mensch geheel onwaardige oogmerken — aandeel neemt!

De gevoelige, beschaafde, Godsdienstige mensch neemt geen aandeel aan het bijwonen van zulke ijselijke vertooningen, en beklaagt hem, bij wien dezelve een voorwerp van aanschouwing kunnen zijn. Bescheiden en kalm verheft hij zijne stem, om de zaak der menscheit, tegen onbeschaafdheid en onmenselijkheid, te verdedigen. Hij betreurt den tragen voortgang van het goede, maar hij vindt in dien voortgang toch het onderpand, dat het licht over de duisternis zal zegepralen! Te zwak van arm, om de bloedgerigten om verre te werpen, stelt hem het denkbeeld, dat een betere tijdgeest, niet door wetten van Grieken en Romeinen, Franken en Germanen, en uit- of inheemsche Code's gebreideld, maar door echten Godsdienstzin bestuurd, de schavotten zal doen instorten, en dat eenmaal de tijd zal komen, die elke strafwet in een verbeteringsmiddel voor elken misdadiger hervormen zal! — Om dit menschwaardig doel te bereiken, behoeft geen wetgever iets nieuws in te voeren, maar slechts de voorschriften te volgen van Hem, die vóór achttien eeuwen zijne liefdeswet aan de aarde geschonken heeft.

Van den 12den. De *Preussische Staats-Zeitung* meldt uit Odessa, van den 15 Februarij, als volgt: Den 12 dezer deed men in de woning van den generaal *Narischkin* alhier eene zeer belangrijke proefneming. Dezelve bestaat in een door den hofraad *Zimmerman* aan de hand gedaan nieuw middel, om het vuur te blusschen en hout en lijnwaad onbrandbaar te maken. Een zeer zwaar haardvuur werd met eene geringe hoeveelheid van een zeker poeder, welks menging zeer eenvoudig en niet in het minst omslagtig is, in een oogenblik tijds gebluscht. Voor schouwburgs-decoratiën, die zoo menigwerf tot ongelukken aanleiding geven, zoude een vernis van onbrandbare stof zeer aan te prijzen zijn. Eene commissie, onder voorzitting van den generaal *Löcherer*, is belast geworden met het onderzoek en vervolgens rapport inleveren van deze blusmiddelen.

Van den 13den. Men leest in den Engelschen *Courier*: Berigten uit Suriname melden, dat een embargo van voorzorg gelegd was geworden op alle Hollandsche geladene of in lading liggende schepen.

Nu wij toch van het embargo spreken, kunnen wij hier zeggen, dat omtrent de helft van de maand November twee snel zeilende neutrale schepen uit Texel naar Batavia zijn gezeld, alwaar zij denkelijk tegen het midden van Februarij zouden aankomen. Deze schepen werden ongetwijfeld afgezonden, om kennis te geven van het door Groot-Brittanje en Frankrijk ingestelde dwang-embargo.

Bij de directie van dit blad is ontvangen een *Bankbiljet* ter somma van honderd guldens, overgemaakt door een avondgezelschap te Norden, in Oost-Vriesland, met de aanmerking, dat deze kleine gift zoo wel dienen moet voor de krijgsgevangenen in Frankrijk als voor de gekwetsten en nageblevene betrekkingen der gesneuvelden op het kasteel van Antwerpen. De gift droeg voorts het volgende motto: *Für die tapfern Vertheidiger der Citadelle von Antwerpen, die für ihren guten König und für die gerechte Sache bluten.* (Handelsblad.)

LILLO den 9 Maart.

(Partik. corresp.) Gepasseerden nacht te 11½ uur vertoonde er zich eene Belgische patrouille aan de Noordsluis van dit fort, die zich in eene laagte bij den dijk hield verscholen; vier van dezelve kwamen uit deze schuilplaats te voorschijn, en trachten onze posten te bekruijen, doch werden spoedig door de onzen ontdekt; de schildwacht, aan de Noordsluis staande, gaf daarop vuur, hetwelk zij door vier geweerschoten beantwoordden, en daarna begaven zij zich in hunne vorige schuilplaats terug, dewelke zij spoedig genoodzaakt waren te verlaten, door het lossen van drie kanonschoten; door de duisternis kon men niet zien, welk verlies zij hebben gehad, doch er zijn van ons gelukkig geene geblesseerden geweest.

HAARLEM den 12 Maart.

De beruchte *D. Juan van Halen*, welke mede eene rol heeft gespeeld bij de omwenteling van België, en dien men thans daar te lande wel schijnt te willen missen, heeft zich naar Spanje begeven, doch vermag in dat Rijk niet binnen te komen.

Van den 12den. De Russische gezant *Pozzo-di-Borgo* is uit Londen in Parijs terug gekomen. Volgens een Londensch ochtendblad, zoude hij de oplossing van de zaak van België nog niet als nabij beschouwen, en wel uit hoofde van de stijfhoofdigheid van eene der partijen. Men voegt er nog bij, dat de graaf in dezen geenszins Nederland heeft willen bedoelen.

UTRECHT den 11 Maart.

Heden morgen zijn van hier vertrokken ongeveer 120 onder-officieren en manschappen der 9de en 10de afdeelingen infanterie, bestemd voor het 1ste bataljon van eerst-gemeld korps te Oostburg, en voor het reserve-bataljon van laatstgenoemd korps te Bergen-op-Zoom.

VLISSINGEN den 9 Maart.

Zr. Ms. korvet *de Komeet* is laatstl. Zaterdag uit het dok gebaald; de stoomboot *de Beurs van Amsterdam* is alhier ter reede gekomen; de kleine stoomboot *Moerdijk* is alhier van Bath aangekomen, aan boord hebbende den kolonel der marine *Lucas*.

Een scheeps-timmerman, met name *Snijders*, had het ongeluk Zaterdag morgen in het dok te vallen; dadelijk werden alle middelen bewekstelligd, om hem te redden, en eenige minuten daarna bragt men hem aan wal, doch de menschlievende pogingen waren vruchteloos, de ongelukkige was reeds overleden.

Bij de KOMMISSIE voor het *Fonds voor onze Krijgslieden en Schepelingen op of bij het Kasteel van Antwerpen*, is weder met dankbaarheid ontvangen:

Door tusschenkomst van den Heer O., van den Heer BURGEMEESTER DER GEMEENTE EENRUM, namens eenige Ingezeten van die Gemeente, f 39 — 80.

Bij besluit van den Heer Gouverneur van Vriesland, d. d. 28 December 1831, no. 1122, belast zijnde met de regeling en het toezigt over de Verloting van Voorwerpen, vervaardigd uit overblijfselen van de Kanonneerboot no. 2, welke Verloting door den Wel Ed. Gestrengen Heer Mr. C. P. E. ROBIDE VAN DER AA was ondernomen en tot stand gebracht, — hebben wij het genoegen te berigten, dat genoemde Vaderlandsche onderneming met eenen gewenschten uitslag is bekrond.

De Verloting heeft plaats gehad op den 25 Julij 1832, ten overstaan van den Heer Notaris Mr. J. D. VAN DER PLAATS, terwijl uit de rekening en verantwoording, ons door den Heer Mr. ROBIDE VAN DER AA gedaan, en door ons volkomen goedgekeurd, is gebleken, dat dezelve heeft opgeleverd een zuiver voordeelich overschot van zesduizend vierhonderd vierentachtig guldens achtennegentig centen, welke gelden zullen verstreken ten behoeve van het Nationaal Gedenkteeken ter eere van VAN SPEYK op te rigten, en alzoo gestort zijn bij de daartoe alhier bestaande Commissie.

Wij rekenen het ons tot eenen aangename pligt, bij dezen openlijke erkentenis te brengen aan onzen verdienstelijken stadgenoot, door wien deze Verloting is ondernomen en tot stand gebracht, en de vele en velerlei werkzaamheden daaraan verbonden zijn verrigt, waardoor niet alleen het bestaande Fonds tot het stichten van een Gedenkteeken met eene zeer aanzienlijke som is vermeerderd, maar nagenoeg negenhonderd min en meer belangrijke, meerendeels fraai bewerkte voorwerpen aanwezig — en in ons Vaderland verspreid zijn, welke door derzelver bezitters, als een aandenken aan VAN SPEYKS heldenfeit, ongetwijfeld zorgvuldig zullen worden bewaard.

Voorts is ter onzer kennis gebracht, dat een Verslag dezer Verloting ter pers is, en spoedig aan H. H. Correspondenten zal kunnen worden verzonden.

LIEUWARDEN
den 5 Maart 1833.

W. H. SURINGAR.
J. CATS, Sz.
J. J. VAN VLOTEN.
M. S. DE WAL.

